

Gülşah YAKŞI

**TERSANE SAHİBİNİN
KANUNİ İPOTEK HAKKI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TERSANE SAHİBİNİN İPOTEĞİN TESCİLİNİ İSTEME HAKKININ GENEL ESASLARI

I. TANIM.....	5
II. TERSANE SAHİBİ LEHİNE HAPİS HAKKI YERİNE İPOTEĞİN TESCİLİNİ İSTEME HAKKI TANINMASININ NEDENİ.....	8
III. UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	11
IV. TERSANE SAHİBİNİN İPOTEĞİN TESCİLİNİ İSTEME HAKKININ HUKUKİ NİTELİĞİ.....	12
A. Ayni Talep Hakkı Görüşü	13
B. Nisbi Hak Görüşü	14
1. Şahsi Talep Hakkı Görüşü	14
2. Yenilik Doğuran Hak Görüşü	16
3. Eşyaya Bağlı Borç Görüşü	17
C. Görüşümüz	19

V. HAKKIN KONUSU.....	25
A. Yapı Halindeki Gemi	25
B. Gemi.....	27
VI. İPOTEĞİN TESCİLİNİ İSTEME HAKKININ DOĞMASI İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR	30
A. Gemi Yapım-Onarım Alacağıının Bulunması.....	30
1. Genel Olarak.....	30
2. Gemi Yapımı.....	41
3. Gemi Onarımı.....	43
4. Plan ve Proje Çizimleri.....	46
B. Malikin Yeterli Güvence Göstermemesi.....	48
VII.....	
GEMİ YAPIM-ONARIMINDAN DOĞAN ALACAKLARI KORUNAN Kişi	51
A. Genel Olarak.....	51
B. Tersane Sahibi ve Tersane Kavramı	54
VIII.....	
TERSANE SAHİBİNİN KANUNİ İPOTEK HAKKININ BENZER HUKUKİ KURUMLAR İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	58
A. İnşaatçı İpoteği ile Karşılaştırılması.....	58
B. Hapis Hakkı ile Karşılaştırılması	60
IX. KANUNİ İPOTEK HAKKINDAN FERAGAT	66

İKİNCİ BÖLÜM

TERSANE SAHİBİNİN İPOTEK HAKKININ KURULMASI VE KAPSAMI

I. TERSANE SAHİBİ LEHİNE İPOTEK KURULMASI	69
A. Alacağın Çekişmesiz Olması.....	70
1. Alacağın Malik Tarafından Kabul Edilmesi	71
2. Alacağın Mahkeme Tarafından Hüküm Altına Alınması.....	73

B. İpoteğin Tescili	75
1. Tescil İsteminde Bulunabilecek Kimse	76
2. Tescil Usulü	76
3. Tescilin Yapılabileceği Süre	77
4. Yapı Halindeki Gemiler Üzerinde İpoteğin Tescili	82
5. Gemi Üzerindeki İpotek Hakkının Tescili	85
C. İpoteğin Derecesi ve Sırası	88
1. Derece	89
2. Sıra	90
D. Şerh	94
II. İPOTEĞİN KAPSAMI	97
A. Gemi İpoteğinin Kapsamı	98
1. Gemi	98
2. Bütünleyici Parça	99
3. Eklenti	104
4. Gemi Kirası Bedeli	110
5. Kamulaştırma Bedeli	113
6. Tazminat	114
7. Sigorta Tazminatı	114
a. Tersane Sahibinin Sigorta Tazminatı Üzerinde İpotek Hakkına Sahip Olabilmesi İçin Gerekli Şartlar .	115
b. Sigorta Tazminatı Üzerindeki Hakkın Niteliği ve Kazanım Anı	117
c. Tersane Sahibinin İpotek Hakkını Sigortacıya Bildirmesi Halinde Sahip Olduğu Haklar	118
d. Tersane Sahibinin Sigorta Tazminatından Müstakilen (Tek Başına) Yararlandığı Durumlar	123
e. Sigortacının Tersane Sahibine Tazminat Ödeme Borcundan Kurtulduğu Durumlar	125
f. Sigorta Tazminatının Ödeneceği Kimse	127
B. Yapı Halindeki Gemi İpoteğinin Kapsamı	129

1. Genel Olarak.....	129
2. Yapı Halindeki Gemi	130
3. Geminin İnşasında Kullanılacak Malzemeler.....	131
III. İPOTEĞİN KAPSAMINDA YER ALAN ALACAKLAR.....	133
A. Genel Olarak.....	133
B. İpotekle Temin Edilen Alacak.....	137
1. Anapara.....	137
2. Faiz.....	139
a. Anapara Faizi (Sözleşmesel Faiz)	139
b. Temerrüt Faizi (Kanuni Faiz).....	141
3. Takip Giderleri.....	143
4. Geminin Korunması İçin Yapılan Zorunlu Masraflar	144
5. İkincil Edimler.....	145
IV. TERSANE SAHİBİ LEHİNE KURULAN İPOTEĞİN ÖZEL TÜRLERİ ..	145

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TERSANE SAHİBİNİN İPOTEK HAKKININ HÜKÜMLERİ VE İPOTEK HAKKININ SONA ERMESİ

I. TERSANE SAHİBİNİN İPOTEK HAKKININ HÜKÜMLERİ	151
A. Lehine İpotek Tesis Edilen Tersane Sahibinin Hakları	151
1. Alacak Muaccel Olmadan Önce	151
a. Genel Olarak	151
b. Kötüleşme Kavramı	153
c. TTK m. 1030/f.1'deki Durumda Tersane Sahibinin Sahip Olduğu Haklar	156
d. TTK m. 1030/f.2'deki Durumlarda Tersane Sahibinin Sahip Olduğu Haklar	158
e. Üçüncü Kişilerin Fiillerine Karşı Sahip Olduğu Haklar.....	160

f. Tersane Sahibinin Genel Hükümler Uyarınca Sahip Olduğu Haklar	160
2. Alacak Muaccel Olduktan Sonra	162
B. Alacak ve İpotek Hakkının Devrinin ve İntikalinin Sonuçları. 164	
C. İpoteğin İçeriğinin, Derecesinin ve Temin Ettiği Alacağın Değiştirilmesi.....	167
D. İnşası Tamamlanan Yapı Üzerindeki İpoteğin Durumu.....	168
II. TERSANE SAHİBİNİN İPOTEK HAKKININ SONA ERMESİ	172
A. Alacağın Sona Ermesi.....	173
B. İpotekli Alacaklı ve Malik Sıfatlarının Birleşmesi.....	176
C. Alacaklının Gemi Malikine Karşı Sahip Olduğu İstem Hakkının Zamanaşımına Uğraması.....	179
D. İyiniyetli Üçüncü Kişinin Yapı veya Gemi Üzerinde Mülkiyet Hakkı Kazanması.....	181
E. İpoteğin Kaldırılması Konusunda Tarafların Anlaşması.....	182
F. Tersane Sahibinin İpotek Hakkından Feragat Etmesi	182
G. Sürenin Dolması	184
H. Yapının veya Geminin Cebri İcra ile Satışı	185
I. Geminin Müsaderesi	186
J. Yapının veya Geminin Sicilden Kaydının Silinmesi.....	187
1. Geminin Sicilden Kaydının Silinmesi.....	187
2. Yapı Halindeki Geminin Sicilden Kaydının Silinmesi.....	194
SONUÇ	195
KAYNAKÇA.....	201